

Petersburg Journaal#18

Magazine voor bewoners en ondernemers van de Oostelijke Eilanden,
De Kadijken, Czaar Peterbuurt en het Funenpark, april 2021

Dit is nummer 18 van het Petersburgjournaal. Met dit journaal willen stadsdeel Centrum en woningcorporatie Stadgenoot u op de hoogte houden van alle bouwactiviteiten en ontwikkelingen in de buurt. Het volgende nummer komt uit in juni/juli van 2021.

Boulevard gaat bloeien

2 Waar gebeurt wat?

3 In ere hersteld

4 Ik mis structuur

5 Boulevard krijgt kleur

5 Talud bij negen woonboten
gereed

6 Een park aan het spoor

8 Hotel op Oostenburg opent in
april

9 Een nieuwe gebiedsmakelaar
voor de Kadijken

10 Consultatie Marineterrein:
terugblik en vervolg

11 Marineterrein onderzoekt drukte
én privacy

12 Het moet oogstrelend zijn

Waar gebeurt wat?

1 Eilandenboulevard

Het talud is bij een aantal woonboten (opnieuw) beplant. In het najaar volgen nog eens twaalf woonboten. Op pagina 4/5 de stand van zaken.

2 Marineterrein

Op dit moment worden de ideeën en meningen die tijdens de buurtgesprekken over de toekomst van het Marineterrein zijn opgehaald, verwerkt in de conceptnota van uitgangspunten (zie pagina 10/11). In juni verschijnt daarover een nieuwe informatiekraant. Daarna volgt een online 'terugkoppingsbijeenkomst' en de inspraak op de nota van uitgangspunten www.amsterdam.nl/marineterrein

3 Czaar Peterstraat

In februari 2021 is bekendgemaakt dat het advies van de commissie D'Hooghe de basis wordt voor verdere samenwerking tussen het Rijk en de gemeente voor het maken van oeververbindingen over het IJ. Het advies betreft o.a. een brug tussen de Johan van Hasseltweg en het Azartplein, en een permanente pontverbinding tussen Sporenburg en de Sluisbuurt (Zeeburgereiland). De gemeente Amsterdam werkt deze plannen verder uit. Beide verbindingen hebben ook gevolgen voor de herinrichting van de Czaar Peterstraat. Meer informatie hierover volgt binnenkort op de website www.amsterdam.nl/binnenring

4 Wittenburg

Het ziet er niet naar uit dat op korte termijn budget beschikbaar is voor een aanpak van het Wittenburgerplein. Daarmee is het niet realistisch om een participatie- en ontwerptraject in te gaan, samen met alle bewoners en aangrenzende ondernemers. Wel wordt er nu gezocht naar kleinere initiatieven die kunnen bijdragen aan de leefbaarheid en levendigheid van het plein. Denk aan meer activiteiten, meer groen of een mobiele kiosk. Dergelijke bewonersinitiatieven kunnen worden aangemeld bij de gebiedsmakelaar (danny.konings@amsterdam.nl)

5 Oostenburg

Stadgenoot bouwt ongeveer 500 woningen op Oostenburg: zo'n 400 sociale huurwoningen en 100 appartementen voor middeninkomens. Op Oostenburg wordt in april het Inntel Hotel Landmark geopend (zie pagina 8).

6 Zeeburgerpad

Het Zeeburgerpad verandert van bedrijventerrein naar een woon- en werkgebied. Ontwikkelaars kunnen bij de gemeente Amsterdam initiatieven indienen. Een aantal initiatieven is nu in de verkenningsfase. www.amsterdam.nl/projecten/zeeburgerpad/transformatie/

7 Koning William

Hub Studio's wil op de voormalige scheepswerf Koning William sociale huurstudio's realiseren voor studenten, starters en senioren. Daarnaast wil Bootservice Amsterdam een haven met ligplaatsen voor kleine elektrische boten realiseren. Een verzoek van de stadsdeelcommissie aan de ontwikkelaars om extra groen op het dak toe te voegen, is in de plannen uitgewerkt. De tervisielegging is naar verwachting vanaf april 2021.

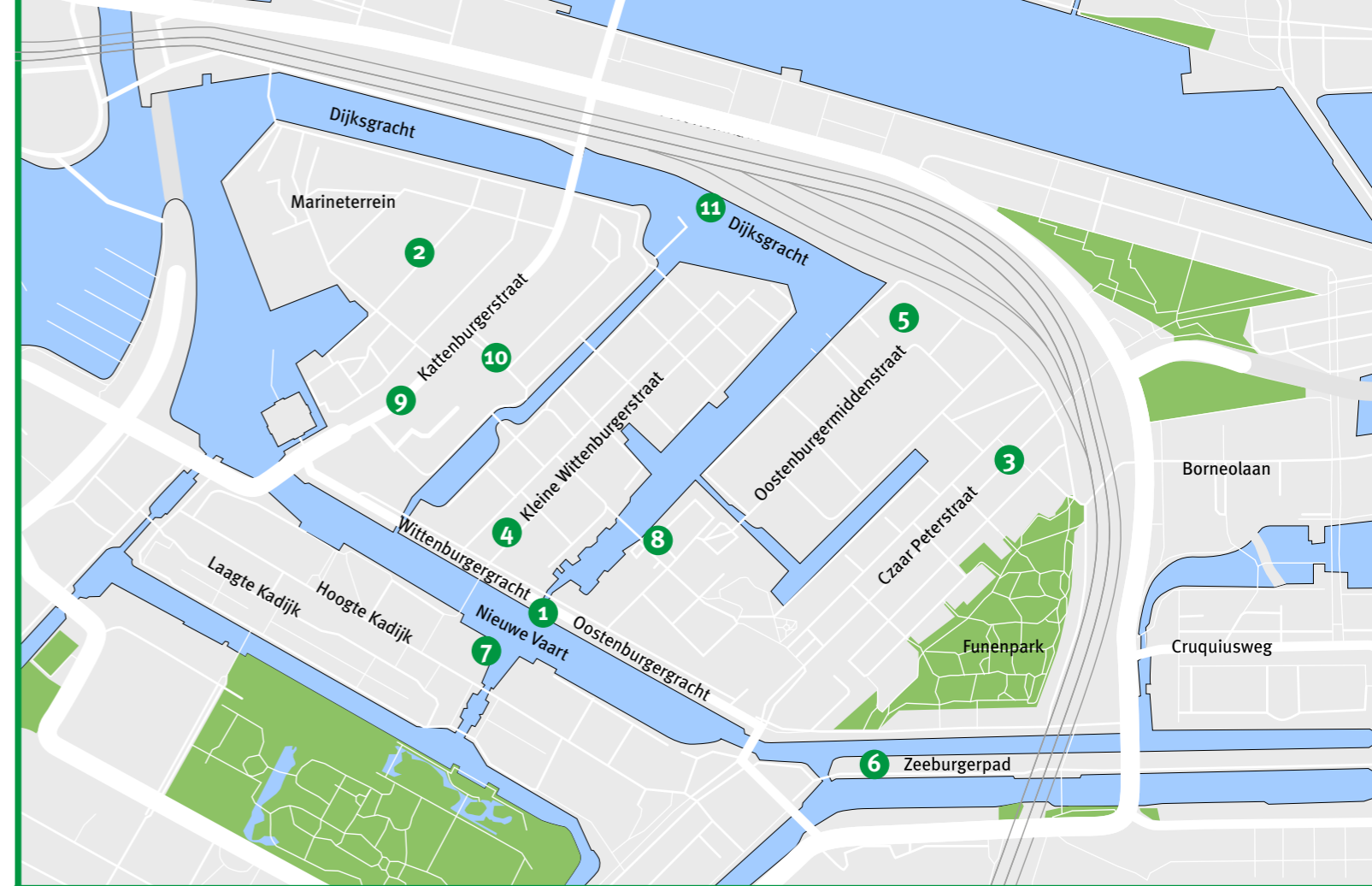
8 Touwbaanpark

Nu de twee koppanden op de hoeken van de Nieuwe Oostenburgerstraat/Oostenburgerdwarstraat zijn opgeleverd, kan de gemeente het tweede en laatste deel van het Touwbaanpark inrichten. De werkzaamheden beginnen in juli. De oplevering van het Touwbaanpark is in oktober 2021.

9 Kattenburgerstraat

Het stadsbestuur wil rond de zomer de nota van uitgangspunten Herinrichting Oostertoeegang, Prins Hendrikkade-Oost en de Kattenburgerstraat vaststellen. De toekomstige Kattenburgerstraat krijgt een betere doorgaande fietsroute, in samenhang met een extra fietsbrug (naast de monumentale Mariniersbrug), een veiliger kruising met de Piet

Heinkade en aparte fietstunnel onder het spoor. De bouw van de fietstunnel en de fietsbrug staat gepland in 2023-2027.

10 Kattenburgerkruisstraat

De Kattenburgerkruisstraat is enorm opgeknapt met een nieuwe inrichting, nieuwe bestrating en nieuwe bomen. In april 2021 worden de werkzaamheden afgerond.

11 Dijkgracht-Oost

In april begint een uitgebreide participatie over de Dijkgracht Oost. Lees meer op pagina's 6 en 7.

De meeste projecten zijn terug te vinden op: www.amsterdam.nl/projecten/bouw-verkeersprojecten-centrum/

In ere hersteld

De historische toegangspoort van de *Nederlandsche Scheepsbouw-Maatschappij* is in opdracht van Stadgenoot volledig gerestaureerd. Dat was – na een aanschrijving van Bouw- en Woningtoezicht – ook hard nodig: de roest in de scharnieren drukte de bakstenen uit de muur. De poort was ook volledig overwoekerd. In 2020 werd de begroeiing weggesnoeid en het metselwerk met de voegen geheel hersteld. Oude verflagen werden verwijderd. Een smid repareerde de roestige deuren. Daarna werden de enorme stalen deuren opnieuw geverfd. Eind 2020 was de poort helemaal opgeknapt en kan weer honderd jaar mee.

Hoeden en petten
Ruud van der Sluis, secretaris van de Stichting NDSM-Herleeft, reageert opgetogen. "Opgeknapt? Dat is goed nieuws! De poort dateert uit ongeveer 1900 en was toen de enige toegang naar het industrieterrein. In die tijd gingen dagelijks karren en auto's door de grote poort en meer dan vijfhonderd werknemers door de kleinere deuren. De deur links was voor het kantoorpersoneel, de deur rechts was voor de arbeiders. Er was die tijd een groot verschil tussen de hoeden en de petten."

Fotograaf: Pim van Vliet

Over de aanpak van het talud: “Ik mis structuur”

“Ik heb het idee dat het erg lang duurt”, begint woonbootbewoonster Paulien Hartman over de werkzaamheden aan het talud. “Ik mis ook elke structuur: alsof er niet met elkaar wordt gecommuniceerd.”

Voorbeelden genoeg, blijkt uit haar relaas. Paulien: “Op de ene plek worden bomen weggehaald, iets verderop weer struiken geplant die vervolgens niet aanslaan omdat het allemaal veel te warm is. Daarna gooien ze er een bak water overheen – letterlijk – wat natuurlijk keihard naar beneden spoelt omdat de kade scheefloopt. Die planten gaan dus dood en dan begint het weer opnieuw. Dan denk ik: hoe lang kun je erover doen? Wat ik ook jammer vond, was toen ze bij mijn

buren de troep op de kade gingen opruimen. Ik vroeg aan ze de oude rommel op ‘mijn’ deel van de kade gelijk wilden meenemen. “Nee, wij werken tot hier”, was het antwoord. Maar wat maakt die meter nou uit, denk ik dan? Je moet uiteindelijk toch die hele kade doen? Bovendien is de kade niet van mij, die is van de gemeente!”

Maaimachine

Paulien hekelt ook (het ontbreken van) communicatie. “Van omgevingsmanager Rutger

kreeg ik door dat ze in de week van 22 tot en met 26 februari een sleuf wilden graven voor een asbestonderzoek. Prima. Maar, dan komen ze in de eerste week van maart. Terwijl als ik een opdracht heb, kom ik op de dag dat ik afspreek. Niet drie dagen later. Of je meldt dat je later komt. Daarna gaat zo’n figuur gewoon glashard met zijn maaimachine door alle struiken en vervolgens heb ik geen internet meer. Dan denk ik: ja, je wéét toch dat die kabels door die struiken lopen? Dat bespreek je toch voordat je mensen ergens naar toe stuurt? Dan wordt er gezegd: bel de KPN maar en stuur de rekening. Maar het kost allemaal weer extra werk.”

Ging er nog iets wél goed?

(Lange stilte) “Uhm.... Nou, niet heel erg eigenlijk. Ze begonnen in 2017. En er is eigenlijk veel fout gegaan. Nou ja, de aanleg van de straat ging goed. Het asfalt ligt er. Wat betreft de nieuwe toegangsvoorzieningen; qua looks zou ik er niet meteen voor kiezen, maar dat is meer een smaakw kwestie. Praktisch gezien zijn de loopbruggen perfect, want het vuil valt er doorheen en je kan er iets aan vastmaken. Het wordt niet smerig en het rot niet weg. Dus dat is wél een goede keuze geweest.”

Halve tuin

“In eerste instantie is gezegd: we gaan met jou samen bepalen wat kan blijven staan en wat niet. Later moet je er toch rekening mee houden dat *alles* uit je tuin gaat. Want het is natuurlijk heel onhandig om een halve tuin af te graven, of om een plantje heen te graven omdat ik die zo graag wil laten staan. De oude struiken waren niet bijster mooi, maar je zat daardoor wel minder in de kijker. Maar ja. Er zijn ergere dingen in het leven, hoor. Gelukkig.”

Uitstel door corona

De “knip” die in maart/april zou plaatsvinden, is vanwege corona uitgesteld. Voor deze proef zouden o.a. de Weesperstraat, Hoogte Kadijk en Kattenburgergracht een aantal weken voor het autoverkeer worden afgesloten om de effecten ervan te onderzoeken. De nieuwe datum wordt aangekondigd op www.amsterdam.nl/pilotweesperstraat

Begin maart plantte de firma Schreudersgroen in één week duizenden heesters en planten op het talud. In mei en juni kleuren die de boulevard groen, geel, lila, rood, blauw en paars.

Boulevard krijgt kleur

Het vorige beplantingsplan sloeg niet aan, weet Jos Niesten van de firma Schreudersgroen.

“Dat is door een ander groenbedrijf uitgevoerd”, legt hij uit. “Het water geven ging toen niet goed. Als je water geeft op een talud, rolt het er natuurlijk vanaf. Het bovenste laagje wordt wel nat, maar niet helemaal tot de wortel aan toe. Dat gebeurde tijdens die droge zomer vorig jaar. Wij zetten die planten er zeiknat in en houden ze daarna nat. Zeker in het begin.

Als het eenmaal geworteld is, wordt het steeds sterker natuurlijk. Maar sowieso gaan wij het talud twee jaar onderhouden.”

Verwilderingsbloembollen

Ook was er destijds veel misgegaan met bepaalde soorten planten. Jos: “Je zit aan de waterkant. En je weet zelf: als je op een bootje in de zon gaat zitten, ben je zo verbrand. Dat geldt ook voor planten. Daarom is nu gekozen voor sterke en stevige planten, zoals het hoefblad. Een

spectaculaire plant met hele grote bladeren. Zeker op zo’n talud is dat gewoon heel gaaf.”

Behalve hoefblad plantte de firma ook ‘verwilderingsbloembollen’, die groter en breder uitgroeien dan de ‘gewone’ bloembol, en verder het siergras ‘Irish Green’, Kaukasische vergeet-mij-nietjes en nog vele andere soorten. De reacties zijn positief, zegt Jos. “Vooral van de bewoners van de woonboten. Die kijken er toch tegenaan.”

Talud bij negen woonboten gereed

Het project voor een vernieuwd talud (schuine helling) aan de Eilandenboulevard is een nieuwe fase ingegaan. Eind vorig jaar kregen de bewoners van negen woonboten de sleutel van een nieuwe walkast, waarin alle kabels en leidingen van alle nutsvoorzieningen zijn gebundeld.

Ook zijn bij deze woonboten alle toegangsvoorzieningen (trap, vlonder, loopbrug) vernieuwd. Samen met de drie eerdere boten die meededen als proef (de zogenaamde ‘pilotboten’) komt het totaal op twaalf woonboten.

In het najaar is een volgende tranche met twaalf woonboten aan de beurt. Het ontwerp voor het talud is klaar. Met de eigenaren worden nog gesprekken gevoerd over hun keuze voor beplanting en het soort toegangsvoorziening. Ondertussen worden de resultaten van een nader onderzoek naar de aanwezigheid van asbest afgewacht en de nodige vergunningen aangevraagd. Als het werk aan deze twaalf boten is afgerond, volgen in 2022 de laatste vijf woonboten.

Omgevingsmanager Rutger de Klerk
Rutger.de.klerk@amsterdam.nl
06-15050914

Een park aan het spoor

De Dijkgracht Oost ligt er nu nog verlaten bij. Het is overwoekerd, afgesloten en er is maar zelden iemand te zien. Maar dat blijft niet zo: Fjodor Molenaar, ambtelijk opdrachtgever bij de gemeente voor de Dijkgracht Oost én de Kattenburgerstraat, vertelt over de aanstaande veranderingen.

“Voor de Dijkgracht Oost liggen allerlei bestuurlijke wensen”, legt Fjodor uit. “Zo komen er ligplaatsen voor veertig rondvaartboten. Dat is al in 2013 vanuit het programma Varen besloten. Daarnaast komen er afmeervoorzieningen voor dertig dekschuiten. Dekschuiten liggen er nu ook, al past dit niet in het huidige bestemmingsplan. Toch heeft de gemeente de situatie tot nu toe gedoogd. Dekschuiten zijn hard nodig voor de vernieuwing en verbetering van bruggen en kademuuren in de stad. Maar in de toekomst wordt het aanmeren van dekschuiten meer gereguleerd. De waterbouwkundige aannemers voor de bruggen en kademuuren komen hier terug, de andere dekschuiten niet.”

Verder is er de langgekoesterde wens voor een wandel- en fietsroute over de Dijkgracht. Deze ‘langzaamverkeersroute’ zal Oostenburg en de Czaar Peterbuurt verbinden met de binnenstad en het Centraal Station. “Deze wens speelt al meer dan vijftien jaar”, weet Fjodor. “Een prettige route zonder auto’s om je heen, gewoon heerlijk langs dat water. Het westelijk deel van de Dijkgracht is al helemaal ingericht. Nu is het oostelijk deel aan de beurt.”

Dive under

Ondertussen werkt ProRail aan het ‘Hoog Frequent Spoor’. Belangrijk onderdeel hiervan is minder sporen ter hoogte van de Dijkgracht. Fjodor: “Daar komt een *fly over of dive under*, waarbij de ene trein als het ware onder de andere trein doorduikt. Daardoor kan ProRail vier, vijf treinsporen aan de Dijkgracht opheffen. Op de vrijgekomen ruimte komt dan Spoorpark Oostenburg, een soort terrassenpark dat in verschillende lagen omhooggaat. De gemeente wil heel graag dat dat park openbaar toegankelijk wordt. We zijn in gesprek met ProRail om te kijken onder welke condities en afspraken de gemeente dat park in bruikleen kan krijgen. Het gaat om een

enorm oppervlak, ergens tussen de vijftien en zeventienduizend vierkante meter, vergelijkbaar met het Wertheimpark! En het ligt natuurlijk heel mooi. Op de zuidelijke helling, dus altijd zon, met uitzicht op het water. Eind 2021 beginnen de eerste voorbereidende maatregelen. En in de loop van 2022 starten ze met de meest noordelijke sporen. Daarna werken ze spoor voor spoor naar het zuiden toe. Op enig moment kunnen de zuidelijke sporen weg, kan het talud worden afgegraven en het park worden ingericht. Die voorbereiding kan vanaf 2025 beginnen.”

Het park is mooi, maar niet iedereen is blij met de komst van die rondvaartboten

“Nee, maar die afweging is al gemaakt. Alternatieve locaties zijn onderzocht en om verschillende redenen afgefallen. De Dijkgracht Oost bleek de meest optimale plek: dicht bij de binnenstad én genoeg ruimte. Deze locatie is ook bestuurlijk geaccordeerd. Dat is voor mij ook het vertrekpunt als opdrachtgever voor de realisatie. Ik heb wel begrepen dat er al eerder informatie is gevraagd vanuit de buurt. ‘Gemeente, wat zijn nou de plannen? Want we horen wel een klok luiden, maar we krijgen maar geen informatie.’ Mede om die reden organiseren we in april een aantal bijeenkomsten. Dat worden waarschijnlijk videobijeenkomsten, gelet op de coronamaatregelen, waarin we onder andere met de buurt en andere belanghebbenden om tafel willen om de plannen te presenteren, en op te halen wat de wensen zijn vanuit de buurt.”

Sommige bewoners maken zich zorgen over geluidsoverlast van de rondvaartboten

“De boten zijn elektrisch, dus qua motorgeluid zijn ze stil. Voor het geluid van boegschroeven zou ik niet al te bang zijn: die zitten grotendeels onder water. Maar daar zou je het in april met de rederijen over kunnen hebben. Dat je bijvoorbeeld bepaalde vaarinstructies meegeeft aan de rondvaartbranche.”

Hoe staat het met de dwergvleermuizen? Er zou een vervangend foerageergebied komen?

“Een mogelijke oplossing is het in het water leggen van drijvende natuureilanden. Een andere optie is dat we dispensatie krijgen van

de provincie, omdat het gaat om een tijdelijk probleem, dat wordt opgelost als het Spoorpark er komt. Die gesprekken lopen nog.”

Je hebt ook nog te maken met de Kattenburgerstraat en de kademuur?

“De technische staat van de kademuur wordt onderzocht. Ik heb begrepen dat kademuur niet zo slecht is dat hij helemaal vervangen moet worden. Maar groot onderhoud is wel nodig. Wat betreft de Kattenburgerstraat; de herinrichting start in 2023. Aansluitend komt er onder het spoor een aparte tunnel voor fietsers en voetgangers. De zogenaamde ‘bijbestelling’ bij het pakket van ProRail. De tunnel komt uit op een nieuwe voetgangers- en fietsbrug (naast de Mariniersbrug) in de Kattenburgerstraat. Maar dan hebben we het over 2027.”

Wat gaat er in april gebeuren?

“In april vindt een aantal bijeenkomsten plaats. Er wordt op onderdelen opgehaald wat de wensen zijn. Zo kunnen we kijken of we het plan nog kunnen verbeteren. In sommige onderdelen zit weinig ruimte. Die veertig ligplaatsen voor de rondvaart staan vast, daar kan ik er geen dertig van maken. Maar je kunt het wel hebben over wáár je ze gaat neerleggen, over aanvullende eisen en wensen en hoe je dat park voor je ziet. De resultaten van die bijeenkomsten verwerken we in een ruimtelijke visie, die we nog vóór de zomer willen voorleggen aan het gemeentebestuur. De ruimtelijke visie is ook de opmaat voor de benodigde bestemmingsplanwijziging. We hopen dat er uit die bijeenkomsten een klankbordgroep ontstaat met de verschillende stakeholdersgroepen, die tijdens het proces regelmatig bijeenkomen om de voortgang te bespreken.”

Planning (onder voorbehoud)

- 2021 zomer** Vaststellen ruimtelijke visie Dijkgracht Oost
- 2021 najaar** Starten voor het wijzigen van het bestemmingsplan.
- 2022** Aanleggen drijvende natuureilanden
- 2023** Onderhoud kademuur, aanleg fietspad en ligplaatsvoorzieningen. Start bouw nieuwe brug en tunnel voor voetgangers en fietsers
- 2024** Ingebruikname ligplaatsen voor de rondvaart
- 2025** Start inrichting park en ingebruikname fietspad (dat kan pas als ProRail klaar is met het aan- en afvoeren van grond)
- 2027** Afronding bouw nieuwe brug en tunnel voor voetgangers en fietsers

www.amsterdam.nl/projecten/dijkgracht/

Hotel op Oostenburg opent in april

Het is het hoogste gebouw dat ooit op de Oostelijke Eilanden heeft gestaan: met z'n 52 meter is het Intel Hotel met viersterren en 306 kamers inderdaad een Landmark. "Ik vind het een eer om dit mooie hotel te mogen gaan leiden", zegt *general manager* Rob Clerc.

Op een woensdagochtend in maart is het druk in de hal van het hotel. Bouwvakkers lopen af en aan, terwijl een leverancier in plastic verpakt kantoormeubilair voor de vergaderzalen binnenrolt. Rob Clerc haast zich om voor ontvangst te tekenen: op 22 april is de opening.

Toch een rare tijd om een hotel te openen? "Inderdaad. Corona overviel ons vorig jaar allemaal. Maar toen was de bouw al bezig, dus dat is niet iets wat je stop kan zetten. Een groot openingsfeest zit er echter niet in. We hopen dat te doen op het moment dat het weer helemaal veilig kan."

Kantoor voor Bob Helpt!

BOB Helpt!, het dienstenbedrijf voor nieuw Oostenburg, heeft sinds kort een tijdelijk kantoor. Deze is gevestigd in het INIT-gebouw (schuin tegenover Roest), Oostenburgermiddenstraat 214, info@bobhelpt.me

Contact via Jaap de Wit, 06-53627695

De vraag is alleen wanneer, want het zal nog wel even duren voordat alle kamers in gebruik zijn. In de toekomst hopen we 650 gasten per dag te mogen ontvangen. Dan wordt het hier een wereld op zich. Daar is veel goed opgeleid en leuk personeel voor nodig."

Heeft u al reacties uit de buurt ontvangen?

"Ja, we zijn echt overstelpt met reacties van zowel huidige als toekomstige buurtbewoners. Voor al die mensen hoop ik dat wij straks een spil kunnen zijn voor de wijk. Je wilt toch een goede buur zijn en elkaar zo min mogelijk overlast bezorgen. Ik sta ook open om met de buurt in gesprek te blijven hoe de dingen gaan. Daar heb ik een goed gevoel bij: het enthousiasme, de spirit en de betrokkenheid die in dit wijkje hangt, vind ik heel bijzonder."

Komen er rondleidingen?

"Dat lijkt me hartstikke leuk! We zijn daar al een beetje over aan het nadenken. We staan natuurlijk op een hele bijzondere plek. Onze binnenhuisarchitect, Ferran Thomassen, heeft een fantastische sfeer weten te creëren die helemaal gericht is op de hele historie van Werkspoor. Ik kan me best voorstellen dat mensen dat interessant vinden. Of een kijkje achter de schermen willen nemen. Of benieuwd zijn naar het prachtige uitzicht vanuit die mooie kamer op de zeventiende verdieping. Dus ja, daar gaan we straks ZEKER wat voor optuigen."

www.inntelhotelsamsterdamlandmark.nl

Een nieuwe gebiedsmakelaar voor de Kadijken

Sinds 1 maart is Sjoke Tilstra uit het Friese Makkum de nieuwe gebiedsmakelaar op de Kadijken. Na studies journalistiek en daarna sociale geografie en planologie, werkte ze drie jaar als omgevingsmanager bij de gemeente Amsterdam. Tot deze vacature voorbijkwam. "Ik was niet op zoek naar iets

anders, maar gebiedsmakelaar in zo'n mooi stuk stad is volgens mij echt een toffe baan!"

Wat is het leuke aan gebiedsmakelaar?

"Ik denk de afwisseling in het werkgebied, naast de Kadijken ook de Scheepvaarthuisbuurt, Rapenburg, Zeeburgerpad en

Kazernebuurt. En natuurlijk het werk zelf: het contact met bewoners en ondernemers. Je agendeert dingen intern bij de gemeente en tegelijkertijd moet je zorgen dat plannen van de gemeente goed in de buurt landen. Je bent met zoveel dingen tegelijk bezig. Saai zal het niet worden."

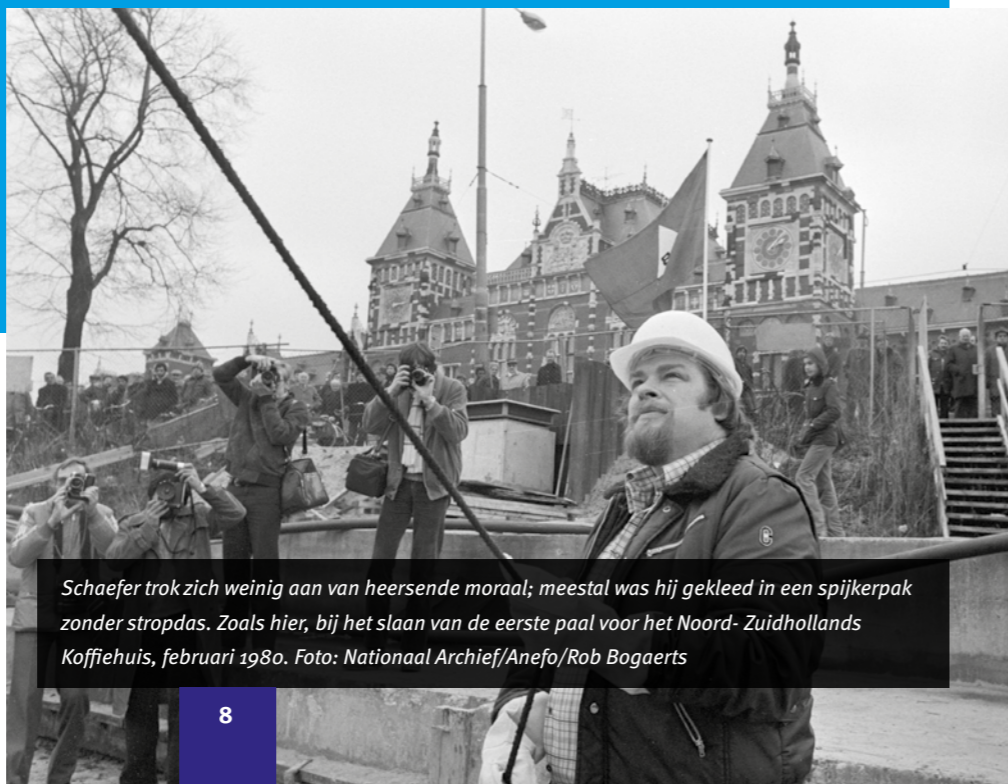
Wat zijn je eerste indrukken?

"Ik ben nu vooral bezig de buurt te verkennen. Dat doe ik voor een groot deel thuis, vanwege de lockdown. Ik lees dossiers, zoals het project koning William, Hoogte Kadijk 401... Kennismakingsgesprekken voer ik voornamelijk via de iPad. Maar ik heb ook met Eefke van Lier – de vorige gebiedsmakelaar – door het gebied gewandeld om te kijken waar wat speelt. Het lijkt me leuk als dit gebied straks echt gaat voelen als mijn gebied."

Waarvoor kunnen bewoners bij jou terecht?

"Wie een plan of initiatief heeft om iets in de buurt te veranderen, kan bij mij terecht. Of met vragen over zaken die spelen in de buurt, al heb ik nu niet altijd direct het antwoord. Belangrijk is dat we elkaar weten te vinden en elkaar verder kunnen helpen. Ik kijk uit naar een goede, constructieve samenwerking met de buurt en de ondernemers. Ik heb er in ieder geval enorm veel zin in!"

s.tilstra@amsterdam.nl
www.amsterdam.nl/centrum-oost/

Schaefer trok zich weinig aan van heersende moraal; meestal was hij gekleed in een spijkerpak zonder stropdas. Zoals hier, bij het slaan van de eerste paal voor het Noord-Zuidhollands Koffiehuis, februari 1980. Foto: Nationaal Archief/Anefo/Rob Bogaerts

Het Licht van Jan

Onder de spoortunnel aan het eind van de Kattenburgerstraat is afgelopen winter een nieuw kunstwerk onthuld. Voetgangers die op de stoep door de tunnel lopen, zetten golvende lichtprojecties in werking. Het "Licht van Jan" is een installatie van kunstenaar Matthias Oostrik.

De spoortunnel komt uit op de Jan Schaeferbrug. "Het licht van Jan" verwijst ook naar deze Jan Schaefer, van 1978 tot 1986 wethouder Stadsvernieuwing in Amsterdam. Deze geboren Amsterdammer was groot voorstander van helder taalgebruik in de politiek en de ambtenarij. Bekend werd hij onder meer door uitspraken als "In geluk kan je niet wonen" of "Is dit beleid of is hier

over nagedacht?". Dit laatste vormde voor Matthias Oostrik de inspiratie voor het kunstwerk, die deze woorden digitaal vertaalde "in een soort morse in licht". De interactie van de voorbijgangers met het kunstwerk brengt licht, leven en vrolijkheid onder het spoor, en maakt het voor wandelaars en fietsers weer veilig en prettig om de tunnel te gebruiken.

Consultatie Marineterrein Terugblik en vervolg

Afgelopen winter vond een serie buurtgesprekken plaats over de toekomst van het Marineterrein. Wat leverde deze consultatie op en hoe gaat het verder?

Na jarenlang een gesloten gebied te zijn geweest, wordt het Marineterrein sinds 2015 steeds meer opengesteld. Om de nieuwe

ontwikkelingen in goede banen te leiden, stelt de gemeente Amsterdam samen met het Rijk een projectnota op voor het gebied. Belangrijk onderdeel van de projectnota is de nota van uitgangspunten, waarin de uitgangspunten voor de toekomstige inrichting en het gebruik van het terrein staan beschreven. Over deze uitgangspunten is de

gemeente in december 2020 en januari 2021 in gesprek geweest met mensen die in de omgeving wonen, werken of gebruik maken van het Marineterrein.

Buurtgesprekken

De betrokkenheid uit de buurt bleek groot. Er zijn gesprekken gevoerd met zes verschillende buurtorganisaties en er zijn 15 online buurtgesprekken gevoerd met in totaal rond de 120 mensen. Circa 90 mensen hebben een online reactie achtergelaten. Het Marineterrein blijkt voor veel Amsterdammers een geliefde plek om te wandelen, te werken, te leren, te zwemmen of te recreëren. Met name in tijden van corona wordt een open, groene plek in de stad gewaardeerd. Maar er is ook begrip voor de toekomstige planontwikkeling van het terrein. De deelnemers deden daarbij unaniem de oproep om voldoende groen te behouden en een betaalbare buurt te maken waar iedereen welkom is. Ook de verbinding met omliggende buurten en de leefbaarheid werden als aandachtspunt benoemd.

Vervolg

De consultatie heeft veel waardevolle ideeën, meningen en informatie opgeleverd, die op dit moment door het projectteam Marineterrein worden verwerkt. In juni verschijnt er een tweede informatiekraant die huis-aan-huis in de omgeving wordt verspreid, en er volgt een onlinebijeenkomst. Dan wordt een overzicht van de reacties gepresenteerd en licht de gemeente toe hoe en welke reacties zijn verwerkt in de conceptnota van uitgangspunten. De conceptnota zal naar verwachting voor de zomer voorgelegd worden aan het gemeentebestuur. Daarna volgt inspraak en kunnen betrokkenen hun zienswijze indienen.

Op de hoogte blijven?

Op amsterdam.nl/marineterrein vindt u alle informatie over de planvorming voor het Marineterrein, de samenvattingen van de buurtgesprekken en de digitale versie van verschenen informatiekranen.

Marineterrein onderzoekt drukte én privacy

Of drukt juist niemand de knop in en vindt iedereen het allemaal prima dat er camera's meekijken?

De tweede camera, bij gebouw 027W, moet worden opgewonden als een soort koe-koe-klok. Pas na het opwinden gaat de camera streamen. De vraag is dan of veel mensen dat gaan doen, of niet.

De derde camera staat bij gebouw 025. Die kijkt alleen op gezette tijden, als een soort dienstregeling. Je kunt dan bijvoorbeeld onderzoeken of mensen weggaan uit het monitorgebied als de camera draait. Hoe meer je weet, hoe beter je oplossing straks is. Het brengt de discussie over camera-toezicht en privacy op gang. We willen dat die discussie niet alleen plaatsvindt in de bestuurskamers van de Europese Unie, maar ook aan de picknicktafel door bezoekers van het Marineterrein.”

Druktemeter

“Mensen hebben recht om te weten wat we van ze verzamelen en waarom”, vervolgt Tom. “De data die we verzamelen, willen we graag teruggeven en delen met mensen. Een goed voorbeeld is de ‘druktemeter’ waarmee vorig jaar op het Marineterrein is gestart. De camera's tellen het aantal bezoekers, maar de privacy is gewaarborgd: op het scherm zie je alleen puntjes, geen mensen, en er wordt niets opgenomen.”

“Thuis kunnen de mensen op hun mobiel zien waar het druk is op het Marineterrein en waar het rustig is. We hopen zo de drukte beter te kunnen spreiden”, vult Liesbeth Jansen aan. Zij is directeur van Bureau Marineterrein Amsterdam, het projectbureau dat de herontwikkeling van het terrein sinds 2015 in gang zet. Liesbeth ziet nog meer voordelen. “Met de pandemie kunnen de camera's ook goed laten zien hoe dicht de mensen van elkaar af zijn. Is dat binnen anderhalve meter, dan kleuren de puntjes rood. Vorig jaar, toen de anderhalvemeterregel werd ingevoerd, kwamen we erachter dat het boven de 800 bezoekers gewoon te druk is. Wat je ook kan zien, is of mensen 's nachts gaan zwemmen. Vaak hebben ze dan gedronken en potentieel is dat een risico. Daar kun je dan weer op anticiperen met de hulpdiensten.”

Ook dit jaar gaat het onderzoek naar drukte op het Marineterrein door. Camera's tellen het aantal bezoekers en kunnen bijdragen aan een openbare ruimte die coronaproof is. Maar hoe kijken bezoekers aan tegen al die camera's? Hoe groot is de behoefte aan privacy? Daarvoor start deze lente het project Shutter Up.

“Cameratoezicht wordt vaak misbruikt”, stelt Tom van Arman, data-strateeg bij onder andere Bureau Marineterrein. “In China om de bevolking te controleren, in Amerika – zoals Google – om winst te maken. In Europa kan het anders. Door dit project, een samenwerking tussen Bureau Marineterrein Amsterdam, AMS Institute en de gemeente Amsterdam, kunnen mensen laten weten wat zij willen.”

Onzichtbaar

Voor Shutter Up worden drie speciale camera's op het terrein opgesteld, vertelt Tom. “De eerste camera staat bij gebouw 001 en bevat een grote, zwarte knop. Als je die indrukt, zet je de camera uit. Je maakt dan gebruik van je recht onzichtbaar te blijven. De vraag is hoe vaak die knop wordt ingedrukt, en waarom? Zijn er patronen te ontdekken?

Het moet oogstrelend zijn

“Bij Rinus koop ik al heel lang bloemen voor mijn vrouw”, begint Gijs. “Tot voor kort stond Rinus bij de Oosterkerk, maar daar moest hij weg. Hij wilde graag naar het ‘Czaar Peterpleintje’, maar er waren al twee ontwerpen afgekeurd, vertelde hij me – hij werd er een beetje ziek van. Dus bood ik aan een bloemenkiosk te ontwerpen. Ik dacht: als de commissie Ruimtelijke Kwaliteit twee ontwerpen heeft afgekeurd, dan willen ze dus een heel bijzonder dingetje.”

James Bond

Gijs ontwikkelde een hufterproof, stormvrije constructie van cortenstaal. “Dat past qua kleur goed bij het baksteen in de

Het duurde even, maar dan heb je ook wat: begin maart werd de gloednieuwe kiosk van Bloemenhandel Rinus & Zn. op het ‘Czaar Peterpleintje’ geplaatst. Het ontwerp is van architect Gijs van Thienen.

omgeving”, legt hij uit. “En vanbinnen helemaal geel. Als eyecatcher. De commissie keurde het ontwerp in één keer goed! Alleen de kleur geel was niet wenselijk. Maar goed, nu is alles zwart vanbinnen, met spiegels. Komen de bloemen ook beter tot hun recht. Verder heeft de kiosk een gevouwen puntdak, net als een klassieke vlieger. Daar zit de airco en het ventilatiesysteem in. Het stalen luik kun je met één druk op de knop openen dankzij een hydraulisch elektrisch aangedreven systeem – het zou zo in een James Bondfilm kunnen.”

Business

Gijs is best trots op het ontwerp. “Als het oogstrelend is en ze verkopen ook nog bloemen, dan trekt dat toch meer mensen aan en dat is precies de bedoeling. Het is goed voor de business. Maar belangrijkste is dat er nou eens wat anders staat dan een standaard lelijke, houten, balkonachtige doos. Want als je die bloemenstalletjes in Amsterdam bekijkt, dan zijn die vaak niet om aan te zien! Die ticketkiosk bij de Westertoren vind ik echt niet kunnen! Als die wel worden goedgekeurd, waarom waren die eisen dan zo hoog voor een bloemenkiosk op dit pleintje? Maar achteraf ben ik best blij dat die eisen zo hoog waren.”

Waanzinnig mooi!

“Een roestbak”, grapt Rinus Sijbrands. “Maar nee, het is waanzinnig mooi geworden! Echt prachtig. Ik heb ik eigenlijk alleen maar positieve reacties gekregen. Na twaalf jaar voor de Oosterkerk ben ik blij dat ik weer terug ben op deze plek. Voor mij is dit terug naar de roots.”

Vragen, opmerkingen?

Heeft u vragen, suggesties of opmerkingen naar aanleiding van dit journal? Neem dan contact op met Danny Konings, gebiedsmakelaar Centrum Oost via Danny.konings@amsterdam.nl of 06-1853 1440. Of mail naar: communicatie@centrum.amsterdam.nl (onder vermelding van Petersburgjournal).

Colofon

Het Petersburgjournal is een uitgave van stadsdeel Centrum met medewerking van woningcorporatie Stadgenoot. Dit journal is ook te zien op: www.buurtorganisatie1018.nl

Eindredactie Arnold Korporaal
Fotografie Jos Heijnen (tenzij anders vermeld)
Ontwerp Van Alst grafisch ontwerp, Amsterdam
Druk RaddraaierSSP, Amsterdam
Oplage 8.700

Deze uitgave is gedrukt op FSC papier, chloorvrij gebleekt en bedrukt met plantaardig inkten op een alcoholvrije drukpers. Aan de inhoud van het Petersburgjournal kunnen geen rechten worden ontleend.

✘ Gemeente
✘ Amsterdam
✘

Stadgenoot